

Sygn. akt III UK 11/16

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K.

o emeryturę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 września 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 6 października 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od odwołującego się na rzecz organu rentowego
kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 6 października 2015 r. oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 18 listopada 2014 r., którym oddalono odwołanie A.K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. z dnia 29 kwietnia 2014 r., odmawiającej prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony wywiódł skargę kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji i opierając ją na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 184 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 32 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 2-4, art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w

związku z § 2 ust. 1 i 2, § 3 i § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w związku z pkt 24 Działu XIV Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia, a także na podstawie naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 w związku z art. 391 k.p.c. oraz art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c., art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., wniósł o uchylenie i zmianę zaskarżonego wyroku przez przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury z dniem 15 stycznia 2012 r., ewentualnie o uchylenie tego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, a nadto dlatego, że „Sąd Najwyższy przyjmuje skargę do rozpoznania, jeżeli skarga ta jest oczywiście uzasadniona”.

Organ rentowy w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od ubezpieczonego kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony, między innymi, występowaniem w sprawie istotnego

zagadnienia prawnego, ale brak jest podstaw do przyjęcia, że skarżący zdołał wykazać istnienie tej przesłanki. Zgodnie ze stanowiskiem wyrażanym w judykaturze, skarżący ma w tym zakresie obowiązek wywiedzenia i uzasadnienia występującego w sprawie problemu prawnego w sposób zbliżony do tego, jaki przyjęty jest przy przedstawieniu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Sformułowane zagadnienie winno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, przez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

Nie jest więc takim zagadnieniem pytanie o to, „czy praca polegająca na dozorze inżynieryjno – technicznym i kontroli (poz. 24 dział XIV wykaz A załącznika do rozporządzenia) z uwagi na specyfikę polegającą na łączeniu czynności bezpośredniego nadzoru z czynnościami biurowymi powinna być uznana za pracę w szczególnych warunkach wymienioną pod poz. 24 dział XIV wykaz A załącznika do rozporządzenia oraz czy w przypadkach prac wymienionych w dziale XIV poz. 24 wykazu A, polegających na dozorze inżynieryjno – technicznym oznacza, że dozór może obejmować również inne, niewymienione w wykazie prace, a jeżeli tak, to w jakim zakresie, aby nie stracić przymiotu pracy w warunkach szczególnych uprawniającej do wcześniejszej emerytury, przy spełnieniu pozostałych przesłanek wynikających z ustawy i rozporządzenia”.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że jeśli czynności ogólnie pojętej kontroli oraz dozoru inżynieryjno-technicznego wykonywane są stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na stanowisku pracy związanym z określoną w pkt 24 działu XIV wykazu A rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze kontrolą lub dozorem inżynieryjno-

technicznym, to okres wykonywania tej pracy jest okresem pracy uzasadniającym prawo do świadczeń na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu, niezależnie od tego, ile czasu pracownik poświęca na bezpośredni dozór pracowników, a ile na inne czynności ściśle związane ze sprawowanym dozorem i stanowiące jego integralną część, takie jak sporządzanie związanej z nim dokumentacji. Czym innym jest wykonywanie czynności administracyjno-biurowych ściśle związanych ze sprawowaniem dozoru inżynieryjno-technicznego, a czym innym wykonywanie w ramach zakresu obowiązków również innych czynności, niemających związku z wykonywaniem bezpośredniego dozoru nad procesem produkcji. Wykonywanie takich czynności w ramach zakresu obowiązków na danym stanowisku pracy uniemożliwia sprawowanie dozoru stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a w konsekwencji wyłącza zaliczenie takiego okresu zatrudnienia do pracy w szczególnych warunkach (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 24 września 2009 r., II UK 31/09, LEX nr 559949, czy z dnia 24 listopada 2011 r., I UK 164/11, LEX nr 1135989). To zaś, czy dodatkowe obowiązki osoby sprawującej dozór inżynieryjno-techniczny są integralną częścią tego dozoru, czy obowiązkami z nim niezwiązanymi zależy od okoliczności faktycznych każdej sprawy, wobec czego nie ma możliwości wytyczenia abstrakcyjnego rozwiązania problemu rozumianego jako rozstrzygnięcie o istotnym zagadnieniu prawnym.

We wniesionej w sprawie skardze kasacyjnej ubezpieczony podniósł również, że „Sąd Najwyższy przyjmuje skargę do rozpoznania, jeżeli skarga ta jest oczywiście uzasadniona”, ale w uzasadnieniu wniosku brakuje jakiegokolwiek odniesienia się do tego zdania, co uniemożliwia nawet stwierdzenie, czy wolą skarżącego było powołanie się na tę przesłankę „przedsądu”, a tym bardziej rozważanie, czy została ona wykazana.

Skarżący nie zdołał zatem przekonać o potrzebie rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. i art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.